



Resolt l'“enigma Vázquez”

La pel·lícula dedicada a l'historietista posa al descobert una biografia poc coneguda

JOAN PIERAS
La Massana

L'arribada al cinema de la pel·lícula *El Gran Vázquez* s'acompanya d'una nova edició de *Los cuentos de Tío Vázquez*, per Ediciones B, amb un pròleg de l'actor Santiago Segura. Manuel Vázquez Gallego va néixer a Madrid el 1930. Encara que no hi ha gaires dades sobre la vida privada d'aquest historietista còmic espanyol, se sap que era fill d'un treballador ferroviari, que a la seva mare a penes la va conèixer i que el seu avi era sastre de la Casa Reial. Malgrat tenir aquests antecedents, l'autor va tenir una infantesa dura: “Tot el que recordo de la meua infantesa és gana, però gana ferotge. Vivíem a Madrid, anàvem als mercats, agafàvem verdures, pells de fruites, el que trobéssim. Així sobrevívem molts en els primers anys de la postguerra.”

Sent a penes un nen, va tenir relació amb l'humorista Wenceslao Fernández i el dramaturg Enrique Jardiel Poncela, amics de la seva família. Als 9 anys es va escapar a Barcelona, però de seguida el van tornar a casa seva, i poc



POBRESA

Va tenir una infantesa dura, durant la qual ell mateix ha dit que va passar molta gana

CONFLICTIU

Quan tenia nou anys es va escapar de casa, de gran va muntar un prostíbul

temps després va publicar el seu primer dibuix professional, que va aparèixer a la revista franquista *Flechas y Pelayos*. Dibuint compulsiu dels marges del diaris o dels tovallons dels bars, les seves il·lustracions de joventut ja desbordaven la imaginació i l'enginy que, amb el pas dels anys, el convertirien en un dels grans referents de l'humor.

El 1947, es va mudar a Barcelona i va començar la seva trajectòria professional a la mítica editorial Bruguera, dibuint per a les revistes *Tío Vivo*, *Mortadelo*, *Pulgarcito* o *El DDT*. “El meu primer encàrrec van ser *Las hermanas*

La seva manera de ser el va portar a la presó

A l'hora de dibuixar les seves vinyetes, l'humor de Manuel Vázquez tenia diverses directrius que es repetien: no tenia un guió establert, mai sabia com acabarien les seves històries, donava cabuda a l'absurd amb abundants successions de gags, i utilitzava la crítica i la burla contra els condicionants i tipus socials. Aquest desvergonyiment tenia a veure justament amb la seva pròpia personalitat, posada en paper gràcies al seu àlter ego *Los cuentos del Tío Vázquez*. Així, Vázquez es va convertir en un autèntic galtes en una època plena d'estretors i de necessitats. Mentider compulsiu, el seus caps el van denunciar per falsificar xecs de l'editorial. Condemnat per diverses causes, una d'aquestes la bigàmia, va estar diverses vegades a la presó.

Gilda, un dur procés perquè vaig ensopegar amb tres tipus de censura: la religiosa, l'estatal i l'editorial.” Per crear les peculiars germanes, que van aparèixer per primera vegada el 1949, “vaig aprofitar el nom de la pel·lícula *Gilda*. Els personatges eren molt eròtics, sempre estaven buscant parella, fins que la censura ho va tallar. Durant un any li vaig haver de canviar el pentinat a la *Gilda* grassa perquè no podia portar *monyó*. Mai en vaig saber la raó. Potser perquè rimava amb *coño*.”

RELACIÓ AMB BRUGUERA

La seva relació amb l'editorial va estar plagada de nombrosos contratemps, ja que Bruguera s'apropiava dels drets d'autor, reeditava els materials sense pagar i es retardava a l'hora d'estendre els xecs. Per si fos poc, obligaven que els col·laboradors dibuixessin en un hangar cutre, amotinats i sense llum.

El 1955, Manuel Vázquez es va casar (matrimoni del que van néixer tres fills), però la fidelitat conjugal no era el seu fort i, amb el temps, compartiria la vida amb diferents dones. Fins i tot va arribar a regentar un prostíbul.